OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ

Lausunto

23.3.2026

VN/409/2026
VN/409/2026-OKM-22

Eduskunnan sivistysvaliokunta

Opetus- ja kulttuuriministeriön lausunto; HE 23/2026 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi liikuntalain 7 §:n kumoamisesta

1. Yleistä

Esityksessä ehdotetaan kumottavaksi liikuntalain säännös alueellisesta liikuntaneuvostosta. Uutena keskusvirastona toimivan Lupa- ja valvontaviraston ohjausrakenne on erilainen kuin aluehallintovirastojen ohjausrakenne oli. Lupa- ja valvontavirastolle ei siksi ole tarpeellista luoda alueellista liikuntaneuvostoa.

2. Arvio esityksen tavoitteista ja perusteluista

2.1 Muutostarpeen arviointi

Alueellisten liikuntaneuvostojen keskeisimpiä tehtäviä – lausuntojen antaminen liikuntapaikkojen perustamishankkeiden rahoitussuunnitelmista – poistui jo opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslain muutoksella vuonna 2025. Tämä on käytännössä merkinnyt sitä, että neuvostojen toiminta on supistunut ja niiden rooli viranomaistoiminnassa on vähentynyt merkittävästi.

Lupa- ja valvontavirasto on valtakunnallinen keskusvirasto ilman aluerakenteita, ja viraston tehtävien organisointi pohjautuu valtakunnallisiin prosesseihin. Näin ollen alueellisten liikuntaneuvostojen ylläpitäminen ei ole hallinnollisesti perusteltua.

2.2 Alueellisen näkökulman turvaaminen

Lausuntokierroksen perusteella Valtion liikuntaneuvosto, Suomen Liikunnan Alueet ry ja liikunnan aluejärjestöt sekä osa maakuntien liitoista toivat esiin huolen siitä, heikkeneekö alueellinen asiantuntemus neuvostojen lakkauttamisen jälkeen. Esitys vastaa tähän korostamalla, että Lupa- ja valvontaviraston liikunnan asiantuntijat omaavat edelleen vankkaa alueellista osaamista ja että alueelliselle tarkastelulle on viraston sisällä luotu ja luodaan uusia rakenteita, kuten monialaisia tiimejä.

Lisäksi Valtioneuvoston asetukseen liikunnan edistämisestä esitetään muutoksia, jotka velvoittaisivat viraston pyytämään lausuntoja maakuntien liitoilta liikuntapaikkarakentamisen hankkeista ennen viraston omaa lausuntoa. Asetustason menettely turvaisi alueellisen näkökulman ilman erillisen asiantuntijaelimen perustamista.

3. Vaikutusten arviointi

Postiosoite **Postadress** **Postal Address**	**Käyntiosoite** **Besöksadress** **Office**	**Puhelin** **Telefon** **Telephone**	**Faksi** **Fax** **Fax**	**s-posti, internet** **e-post, internet** **e-mail, internet**
Opetus- ja kulttuuriministeriö				
PL 29 00023 Valtioneuvosto	Meritullinkatu 10 Helsinki	0295 16001 +358 295 16001	09 135 9335 +358 9 135 9335	kirjaamo.okm@gov.fi

3.1 Vaikutukset viranomaistoimintaan

Alueellisten liikuntaneuvostojen lakkauttamisen ei arvioida heikentävän viraston mahdollisuuksia huomioida alueellisia olosuhteita ja liikuntapoliittisia tarpeita. Lupa- ja valvontaviraston henkilöstö toimii jatkossakin eri puolilla maata, ja alueellista näkemystä hyödynnetään sekä hallinnollisesti että asiantuntijatyössä. Tarvittaessa virasto voi kuulla alueellisia toimijoita myös tapauskohtaisesti.

Yhteistyötä kuntien ja keskeisten liikunnan toimijoiden kanssa ohjaava sääntely säilyy ennallaan, eikä esitys muuta niiden välistä vastuunjakoa.

3.2 Taloudelliset vaikutukset

Esityksen suorat taloudelliset vaikutukset ovat vähäisiä mutta myönteisiä. Alueellisten liikuntaneuvostojen toiminnasta aiheutuneet kustannukset, noin 25 000 euroa vuodessa, poistuvat. Lisäksi vapautuva työaika voidaan kohdentaa viraston muihin tehtäviin tilanteessa, jossa viraston kokonaisresurssit ovat pienentyneet.

3.3 Vaikutukset liikuntapolitiikan yhdenvertaisuuteen

Esitys ei heikennä rahoituspäätösten tai liikuntapaikkarakentamisen perusteiden yhdenvertaista toimeenpanoa. Päinvastoin, valtakunnallinen käsittely ja prosessien yhdenmukaistaminen voivat vähentää alueellisia eroja, kun valmistelu nojautuu yhtenäisiin valtakunnallisiin linjauksiin ja asetuksen mukaiseen alueelliseen lausuntomenettelyyn.

4. Yhteenveto ja johtopäätökset

Hallituksen esitys liikuntalain 7 §:n kumoamisesta on perusteltu osa valtion aluehallinnon uudistusta. Esitys:

- ajantasaistaa lainsäädännön vastaamaan Lupa- ja valvontaviraston valtakunnallista tehtävärakennetta;
- poistaa rakenteen, jonka toiminnallinen tarve on poistunut, kun keskeiset tehtävät ovat lakanneet;
- turvaa alueellisen näkökulman asetustason lausuntomenettelyllä ja viraston monipaikkaisella asiantuntemuksella;
- tuottaa vähäisiä mutta perusteltuja säästöjä ja tehostaa viraston resurssien käyttöä;
- ei heikennä liikuntapolitiikan yhdenvertaisuutta tai alueellista tiedonsaantia.

Juha-Pekka Suomi, kulttuuriasiainneuvos, opetus- ja kulttuuriministeriö

Liitteet Liikuntalain 7§ kumoaminen, powerpoint -esitys

Jakelu Eduskunnan sivistysvaliokunta

Tiedoksi OKM Opetus- ja kulttuuriministeriö, Toni Ahva
OKM KPE Kansliapäällikön esikunta, Heidi Backman